

Troms fylkeskommune
Romssa fylkkasuohkan
Tromssan fylkinkomuuni

MIDT-TROMSRÅDET

Tromsvekstavtale

for Midt-Troms 2025–2028

1 Innledning

Tromsvekstavtalen er en samarbeidsavtale mellom Troms fylkeskommune og Midt-Troms interkommunale politiske råd (Midt-Tromsrådet) og er et verktøy for sterkere strategisk og koordinert samarbeid mellom avtalepartene.

Avtalen angir retning for ønsket utvikling i Midt-Troms og beskriver områder der det særlig er hensiktsmessig å jobbe sammen på tvers av kommunegrensene og med fylkeskommunen.

Tromsvekstavtalen tar utgangspunkt i muligheter og utfordringer i Midt-Troms og bygger videre på etablerte samarbeidsstrukturer i Midt-Troms.

Det utarbeides 2-årige handlingsplaner, som inkluderer oppfølging av avtalen, milepæler for samarbeidet og en evaluering av Tromsvekstavtalen ved slutten av handlingsplanen 2025–2026.

2 Overordnet mål for avtalen

Tromsvekstavtalen for Midt-Troms skal bidra til å gjøre Midt-Troms til en av Norges mest spennende vekstregioner.

3 Utviklingsbilde for Midt-Troms

Avtalen baserer seg på et kunnskapsgrunnlag for Midt-Troms. Kunnskapsgrunnlaget bygger på Samfunnsanalyse for Midt-Troms 2023, kunnskapsgrunnlaget til Regional planstrategi for Troms 2025–2028 og «Troms i tall», statistikkbanken til Troms fylkeskommune.¹ Et utviklingsbilde av Midt-Troms ligger som vedlegg til avtalen.

4 Forankring og prosess

Tromsvekstavtalen for Midt-Troms er forankret i regional planstrategi for Troms 2025–2028. I planstrategien vises det til at Troms har levende lokalsamfunn i hele fylket. Hver kommune har sin styrke og utfyller rollen til de fire regionene i Troms. Gode ordninger og støtte fra fylkeskommunen må treffe behovene i lokalsamfunn og gi rom for utvikling.

Videre er Tromsvekstavtalen forankret i Regional Transportplan for Troms 2022–2033 (RTP), der det vises til at Tromsvekstavtalene skal brukes aktivt for å nå målene i RTP. Tromsvekstavtalen følger også opp de kompetansepoltiske mål fastsatt i Kompetansestrategi Troms 2023–2028. Strategi for næringsutvikling Troms 2023–2028 er styrende for fylkeskommune-

1 Hjem | Troms i tall (tromsfylke.no).

nes næringsrettede arbeid i Troms. I strategien er det pekt på viktigheten av å samspille med andre planer og strategier deriblant Tromsvekstavtalene.

Tromsvekstavtalen for Midt-Troms bygger på Samarbeidsavtalen for Midt-Tromsrådet 2024–2027 og regional næringsplan for Midt-Troms 2024–2028.

Følgende medvirknings- og forankringsprosess er gjennomført i forbindelse med avtalen for Midt-Troms:

- Gjennom 2023 orienterte fylkesrådsleder i Troms og Finnmark alle ordførere i Troms om Tromsvekstavtalene.
- Invitasjon til avtaleinngåelse ble sendt fra fylkesordfører i Troms til Midt-Tromsrådet desember 2023.
- Kommunestyrene tilsluttet Midt-Tromsrådet vedtok «Samarbeidsavtalen for Midt-Tromsrådet 2024–2028», i starten av 2024, der Tromsvekstavtalen er inkludert i Midt-Tromsrådets satsinger.
- Politisk verksted om Tromsvekstavtalene, 17. januar 2024, i regi av Troms fylkeskommune.
- Fylkesutvalget avholdt verksted om regional planstrategi og Tromsvekstavtalene, 14. mai 2024.
- Arbeidsmøte i Midt-Tromsrådet, 14.05.2024, med deltakelse fra fylkesordfører og alle ordførere og kommunedirektører i Midt-Troms.
- Fylkeskommunen har besøkt og avholdt møter i kommunene Midt-Troms gjennom 2023 og 2024, der Tromsvekstavtalen har vært tema.
- Felles arbeidsmøte mellom Midt-Tromsrådet og politisk og administrativ ledelse i Troms fylkeskommune, 24.oktober 2024.
- Troms fylkesting vedtok Tromsvekstavtalen for Midt-Troms desember 2024.
- Midt-Tromsrådet vedtok avtalen februar 2025.

5 Avtalens innhold

Tromsvekstavtalen presenterer fire innsatsområder for Midt-Troms.

1. Befolkningsutvikling.
2. Styrket samfunns og arealplanarbeid, inkludert tilrettelegging for grønne industriområder.
3. Grønn omstilling og kommunenes rolle i arbeidet med klimatilpasning og omstilling til lavutslippsamfunn.
4. Forsvarets oppbygging og tilstedeværelse i Midt-Troms.

Innsatsområdene inneholder delmål og underliggende strategier, presentert i kapittel 6. Delmålene beskriver avtalepartenes felles ønsket mål for Midt-Troms. Strategiene beskriver veien til målene.

Kapittel 7 presenterer overordnet politisk og administrativ samhandlingsstruktur for Troms fylkeskommune og Midt-Tromsrådet, som skal ivareta og følge opp Tromsvekstavtalen for Midt-Troms.

6 Innsatsområder, delmål og strategier for Tromsvekstavtalen

Innsatsområde 1 – Befolkningsutvikling

Innsatsområde 1 har et helhetlig blikk på utviklingen i Midt-Troms i en situasjon med aldrende befolkning, fødselsunderskudd og mangel på arbeidskraft.

Delmål 1.1: Styrke Midt-Troms som bo- og arbeidsmarkedsregion, med bærekraftig samferdselsinfrastruktur og velfungerende senterfunksjoner

Strategier for delmål 1.1:

- Styrke senterfunksjonene i Midt-Troms.
- Utvikling av samferdselsinfrastruktur og trafikkssikkerhet, innenfor rammene av regional transportplan Troms.
- Binde Midt-Troms sammen gjennom bærekraftig og samordnet kollektivtilbud som har god korrespondanse over fylkesgrensen og forenkler mobilitet innad og ut av Midt-Troms.

Delmål 1.2: Sikre tilstrekkelig og kvalifisert arbeidskraft basert på arbeidsmarkedsbehovet i Midt-Troms

Strategier delmål 1.2:

- Etablere fleksible opplæringsmodeller innen videregående opplæring og høyere yrkesfaglig utdanning.
- Legge fremtidige arbeids- og næringslivsbehov i Midt-Troms til grunn for utdanningstilbudene.
- Tilby helhetlig og livslang karriereveiledning, inkludert å synliggjøre utdanningsveier og karrieremuligheter i Midt-Troms overfor ungdom og unge voksne.
- Hindre utenforskap og sette flere i stand til å ta del i arbeidslivet, med et spesielt fokus på å redusere ungt utenforskap.

Delmål 1.3: Skape og videreutvikle inkluderende og attraktive lokalsamfunn i Midt-Troms.

Strategier delmål 1.3:

- Det tilrettelegges for et styrket samspill mellom arrangementer og trivselstiltak i Midt-Troms.
- Mangfold, likestilling og deltakelse i samfunns- og kulturlivet skal støttes.
- Tilrettelegge for at flyktninger vil bo og bli i Midt-Troms.
- Samarbeid om utviklingsprosjekter basert på fortrinn, muligheter og utfordringer i Midt-Troms. Oppmerksomhet på kunnskap, kontinuitet og sammenhenger.

Innsatsområde 2 – Styrket samfunns og arealplanarbeid, inkludert tilrettelegging for grønne industriområder

Innsatsområde 2 omhandler samfunns, og arealplanlegging som fundament for klimatilpasning og tilrettelegging for verdiskaping i forbindelse med det grønne skiftet.

Delmål 2.1: Sikre en forutsigbar arealforvaltning som tilrettelegger for bærekraftig nærings- og samfunnsutvikling i Midt-Troms, basert på oppdatert kunnskap og godt planverk i kommunene

Strategier delmål 2.1:

- Erfaringsdeling og styrket kunnskapsgrunnlag i planarbeidet.
- Samhandling og tidlig medvirkning og koordinering i regionale og kommunale planprosesser.

Delmål 2.2: Midt-Troms er attraktiv for ny og grønn næringsvirksomhet, basert på komparative fortrinn.

Strategier delmål 2.2:

- Tilrettelegge for grønne næringsarealer, både sjøarealer og næringsområder på land.
- Koordinering, videreutvikling og kunnskapsbygging om næringsutviklingen i Midt-Troms.

Innsatsområde 3 – Grønn omstilling og kommunenes rolle i arbeidet med klimatilpasning og omstilling til lavutslipp samfunn

Grønn omstilling handler om kommunal sektors arbeid med klimatilpasning og reduksjon av klimagassutslipp, gjennom rollen som planmyndighet, innkjøper, samfunnsutvikler og tilrettelegger for næringsutvikling.

Delmål 3.1: Styrke omstilling til lavutslipp og tilpasning til et endret klima i Midt-Troms, basert på fortrinn og særtrekk i Midt-Troms.

Strategier:

- Felles kunnskapsbygging om konsekvenser av klimaendringene i Midt-Troms.
- Utvikle en felles forståelse rundt kommunalt og regionalt nivåes rolle i omstillingen til lavutslippssamfunn og arbeide for felles fremtidige tiltak i Midt-Troms.

Innsatsområde 4 – Forsvarets oppbygging og tilstedeværelse i Midt-Troms

Forsvarssektoren er en betydelig samfunnsaktør i Midt-Troms, med virksomhet som berører mange mennesker over hele landet, og bidrar til økonomisk verdiskaping for mange lokalsamfunn, direkte og indirekte.

Delmål 4.1: Forsvarets oppbygging og tilstedeværelse skal bidra til positive ringvirkninger for samfunns- og næringsliv i Midt-Troms og omkringliggende områder.

Strategier 4.1:

- Koordinert innsats for å være et godt vertskapsfylke for Forsvaret og bidra til økt bosetting i Midt-Troms og omkringliggende områder.
- Arbeide for at Forsvaret tilbyr flere praksisplasser og læreplasser og stiller med kompetanse slik at utdanningstilbud kan realiseres.
- Samarbeide for å kartlegge arbeidskraft og kompetansebehovene i arbeidslivet i Midt-Troms som følge av oppbygging av Forsvaret.
- Bidra til at lokale bedrifter og bedrifter på tvers av næringer enklere kan levere til Forsvaret, samt legge til rette for nye etableringer.
- Utbygging og standardheving på samferdselsinfrastruktur som også ivaretar Forsvarets transportbehov.

7 Avtalepartenes oppfølging av avtalen

En styrket samarbeidsstruktur mellom Troms fylkeskommune og Midt-Tromsrådet skal bidra til å sette kraft bak de felles mål og delmål som er presentert i Tromsvekstavtalen for Midt-Troms og sikre en mer koordinert innsats.

Troms fylkeskommunens innsats og dialog overfor enkeltkommunene utgjør ikke en del av Tromsvekstavtalene, men ligger som del av fylkeskommunens ordinære oppgaveportefølje.

Tromsvekstavtalen er ikke juridisk eller økonomisk forpliktende for konkrete bevilgninger eller tiltak. Partene har likevel gjensidig forpliktet seg til å sette av tilstrekkelig administrative ressurser til å følge opp avtalen.

7.1 Struktur for strategisk og politisk samhandling

Det etableres en fast struktur for politisk samhandling mellom Troms fylkeskommune og Midt-Tromsrådet. Politisk og administrativ ledelse i Troms fylkeskommune deltar i Midt-Tromsrådets møter to ganger er år. Midt-Tromsrådet inviterer inn til møtene.

Avtalepartene skal, i saker der det foreligger samstemthet, jobbe for å styrke rammebetingelsene for utviklingen i Midt-Troms og fylket som helhet. Dette inkluderer et politisk samarbeid overfor regjeringen, prosesser i EU, samt overfor øvrige regionale aktører og i sammenhenger der avtalepartene er representert.

Sentrale tema for den politiske samhandlingen vil være de fire innsatsområdene i avtalen og underliggende delmål, med særlige fokus på:

- Distriktpolitiske verktøy for positiv samfunnsutvikling i Midt-Troms, deriblant boligbygging, nasjonalt regelverk og virkemidler, samt infrastruktur for kraft, vei, vann og nett.
- Rammebetingelser for næringsutvikling og klimaomstilling.
- Kraftsituasjonen i Midt-Troms.
- Prioriteringer innenfor videregående opplæring.
- Strategisk dialog overfor sentrale myndigheter, basert på prioriteringsliste/felles prinsipper rundt behovet for samferdselstiltak i Midt-Troms kommunene (eks: Ny innfartsvei på E8/E6 Tromsø/Østre Malangen-korridor, forsvarsveger, flyplassutvikling m.m).
- De helhetlige ringvirkningene av Forsvarets oppbygging i Troms, inkludert samarbeid for å legge føringer for Forsvarets innkjøp og anskaffelser.

7.2 Administrativ oppfølging

Troms fylkeskommune og Midt-Tromsrådet skal utarbeide 2-årige handlingsplaner som beskriver nærmere tiltak for oppfølging av de fire innsatsområdenes strategier. Handlingsplanen skal inneholde milepæler for samarbeidet.

Begge avtalepartene oppnevner faste administrative koordinatorene i Troms fylkeskommune og Midt-Tromsrådet. Koordinatorane skal tilrettelegge for møtene mellom Troms fylkeskommune og Midt-Tromsrådet, jamfør kapittel 7.1.

Koordinatorane har i tillegg et overordnet ansvar for Tromsvekstavtalen for Midt-Troms. Dette inkluderer:

- Faste administrative møter mellom Troms fylkeskommune og Midt-Tromsrådet.
- Styrket informasjonsflyt og oversikt over pågående arbeid og prosesser hos Midt-Tromsrådet og Troms fylkeskommune.

8 Resultater og evaluering

Sammen med annen innsats og satsninger i Midt-Troms er det et mål om følgende langsiktige effekter av Tromsvekstavtalen for Midt-Troms.

Langsiktige resultater:

- Sterkere politisk påvirkningskraft nasjonalt.
- Øke sysselsetting i Midt-Troms.
- Positiv befolkningsutvikling.
- Standardheving på samferdselsinfrastrukturen og styrket fremkommelighet internt og ut av Midt-Troms
- Forenkle mobilitet innad og ut av Midt-Troms.
- Attraktive lokalsamfunn med god tilgang til sosiale og kulturelle møteplasser.
- Redusere utenforskap.
- Økt varig bosetting av flyktninger.
- Samarbeid om utviklingsprosjekter som oppnår støtte nasjonalt og internasjonalt.
- Oppdaterte samfunns- og arealplaner og mer effektive planprosesser i lokalt og regionalt.
- Kommunene utvikler og implementerer klimabudsjett og felles tiltak for å redusere klimavtrykk.
- Gjøre kommunene rigget til grønne industrietableringer.
- Reduksjon av klimagassutslipp i Midt-Troms.
- Økt bosetting som følge av Forsvarets tilstedeværelse.
- Lokalt og regionalt næringsliv med økte leveranser til Forsvaret.

Evaluering

Det legges opp til en midtveisevaluering av Tromsvekstavtalen for Midt-Troms i 2026, der fylkeskommunen og Midt-Tromsrådet vurderer fremdrift i forhold til handlingsplan for 2025–2026. Eventuelle nødvendige justeringer innarbeides i handlingsplan 2027–2028.

Sluttevaluering gjennomføres i 2028, der både kvantitative resultater og kvalitative tilbakemeldinger samles og gjennomgås av Troms fylkeskommune og Midt-Tromsrådet.

Troms fylkeskommune har hovedansvar for evalueringen, med bistand fra Midt-Tromsrådet.

Tromsø,

Kristina Torbergsen
Fylkesordfører i Troms

Martin Nymo
Leder, Midt-Tromsrådet